

Het Beleidskompas: informatie voor managers

Wat is het Beleidskompas?

Het Beleidskompas is vanaf 29 maart 2023 de centrale werkwijze voor het maken van beleid bij de Rijksoverheid. Het Beleidskompas vervangt het Integraal Afwegingskader (IAK) en biedt een verbeterde structuur aan beleidsmedewerkers, wetgevingsjuristen en uitvoeringsorganisaties met 5 stappen om beleid te ontwikkelen (zie afbeelding). Bij elke stap wordt bekeken welke belanghebbenden betrokken moeten worden. Het Beleidskompas biedt bij elke stap ook praktische handreikingen, best practices en wijst op contactpersonen die kunnen helpen. Op www.beleidskompas.nl kan je de stappen op een gebruiksvriendelijke wijze doorlopen.

Wat is mijn rol als manager?

Als manager is het belangrijk om beleidsmedewerkers te stimuleren om het Beleidskompas bij de start van het maken van beleid toe te passen. En uit te dragen dat het Beleidskompas dé centrale werkwijze is bij het maken van beleid. Het toepassen van het Beleidskompas is voorgeschreven door het kabinet voor alle beleidsvoorstellen, ongeacht of deze aan het parlement worden voorgelegd.

Om medewerkers te stimuleren in het gebruik is zichtbaarheid, toegankelijkheid en het zo veel mogelijk verweven van het Beleidskompas in de werkprocessen van essentieel belang. Tips om het Beleidskompas onder de aandacht te brengen:

- Ken zelf ook de basisprincipes van het beleidsproces en het Beleidskompas, zodat je weet waar je naar vraagt. Zie www.beleidskompas.nl;
- Presenteer het Beleidskompas tijdens een weekstart/oplooptje/ zeepkistbijeenkomst aan de hand van actuele casuïstiek;
- Laat het Beleidskompas terugkomen in periodieke gesprekken. Loop aan de hand van relevante casuïstiek/ werkvoorraad keuzes in de beleidsvoorbereiding door en maakt daarbij gebruik van het Beleidskompas (aan de hand van het Beleidskompas) terugkomen in periodieke gesprekken;
- Faciliteer het gebruik van het Beleidskompas, bijvoorbeeld door medewerkers de tijd en ruimte te bieden om dit zorgvuldig te kunnen doen;
- Stel medewerkers in staat om opleidingen te volgen over het Beleidskompas, zie www.beleidskompas.nl voor het leeraanbod;
- Stel een aanspreekpunt aan die collega's helpt bij het gebruik van het Beleidskompas;
- Weet hoe de ondersteuning van het Beleidskompas binnen het departement is geborgd;
- Stimuleer discussie en gesprek over beleidskeuzes aan de hand van het doorlopen van het Beleidskompas.

Wat is de meerwaarde van het Beleidskompas?

De meerwaarde van het Beleidskompas voor managers:

- Het helpt beleidsmakers hun werk makkelijker te doen. Het zorgt voor een structuur met alle belangrijke stappen om beleid te maken. Bij elke stap krijgen ze praktische handreikingen, goede voorbeelden aangeboden en worden ze gewezen op collega's die kunnen helpen. Bij kritische vragen uit de lijn zijn argumenten en gemaakte overwegingen voorhanden;
- De minister kan snel ondersteund worden met argumentatie bij (Kamer)vragen;
- Het zorgt voor de totstandkoming van beter beleid omdat alles in kaart is gebracht en er nagedacht is over alle aspecten, alle belanghebbenden erbij betrokken zijn, de gevolgen voor de (kwetsbare) burger beter in beeld zijn gebracht en verstandige afwegingen worden gemaakt die bijdragen aan een integrale oplossing;
- Het maakt het makkelijk om de Memorie van toelichting (bij wetten), de beleidskeuzes uitgelegd/CW3.1 kader en de Beslisnota in te vullen omdat de onderdelen al uitgewerkt zijn in het Beleidskompas.

Wat is nieuw met de komst van het Beleidskompas?

Het Beleidskompas is ontstaan uit een geheel herzien IAK. Dit zijn de vernieuwingen:

- Herstructurering van de centrale vragen waarbij de vraag wie er belanghebbenden zijn centraal staat;
- Kwaliteitseisen overzichtelijk gerangschikt in drie categorieën;
- Nieuwe website www.beleidskompas.nl met handreikingen en visuele hulp per vraag;
- Digitale keuzehulp voor verplichte toetsen;
- Hulp bij het inventariseren van beleidseffecten/gevolgen beleid mbv de gevolgenscan;
- Een centrale(re) plek voor brede welvaart en duurzame ontwikkelingsdoelen;
- E-learnings en opleidingen over het Beleidskompas en relevante thema's zoals doenvermogen op www.beleidskompas.nl;
- Contactpersonen per departement voor hulp bij het gebruik van het Beleidskompas;
- Tweejaarlijks terugkerende "Dag van het Beleid", een congres waarin de rol van de beleidsmedewerker centraal staat.

Ondersteuning bij het gebruik van het Beleidskompas

Contactpersonen departement: